A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nyolcadik tanács)

2020. január 23.*

„Előzetes döntéshozatal – Szociális biztonság – Migráns munkavállalók – 883/2004/EK rendelet – Munkanélküli-ellátások – Kiszámítás – A lakóhely szerinti tagállamban kapott utolsó munkabér figyelembevételének hiánya – Túl rövid referencia-időszak – A munkaviszony megszűnését követően kapott munkabér – Korábban Svájcban kereső tevékenységet végző személy”

A C-29/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet Bundessozialgericht (szociális ügyek szövetségi bírósága, Németország) a Bírósághoz 2019. január 16-án érkezett, 2018. október 23-i határozatával terjesztett elő a

ZP

és

a **Bundesagentur für Arbeit**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nyolcadik tanács),

tagjai: L. S. Rossi tanácselnök, F. Biltgen (előadó) és N. Wahl bírák,

főtanácsnok: P. Pikamäe

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– ZP képviseletében M. Hanke Rechtsanwalt,

– a Bundesagentur für Arbeit képviseletében B. Klug, meghatalmazotti minőségben,

– a cseh kormány képviseletében M. Smolek, J. Pavliš és J. Vláčil, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében M. Van Hoof és B.-R. Killmann, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

* Az eljárás nyelve: német.

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2004. L 166., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 72. o.) 62. cikke (1) és (2) bekezdésének az értelmezésére vonatkozik.

2 A jelen kérelem előterjesztésére a ZP és a Bundesagentur für Arbeit (szövetségi munkaügyi hivatal, Németország; a továbbiakban: Hivatal) közötti, ez utóbbi által ZP részére a nemzeti jog alapján biztosított munkanélküli-ellátás összegére vonatkozó jogvita keretében került sor.

Jogi háttér

Az uniós jog

A személyek szabad mozgásáról szóló megállapodás

3 Az egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészről a Svájci Államszövetség közötti, a személyek szabad mozgásáról szóló, 1999. június 21-én Luxembourgban aláírt megállapodás (HL 2002. L 114., 6. o.; kihirdette: a 2006. évi CXXV. törvény; a továbbiakban: ALCP) 8. cikke előírja:

„A Szerződő Felek, a II. mellékletnek megfelelően, rendelkezéseket fogadnak el a szociális biztonsági rendszerek összehangolásáról […].”

4 Az ALCP II. mellékletének az ALCP által létrehozott vegyesbizottság 2012. március 31-i 1/2012 határozatával (HL 2012. L 103., 51. o.) módosított 1. cikke értelmében:

„(1) A szerződő felek megállapodnak, hogy egymás között a szociális biztonsági rendszerek koordinációja végett az Európai Unió azon jogi aktusait, amelyekre e melléklet A. szakasza hivatkozik, az ott meghatározott módosításokkal alkalmazzák, vagy az ilyen jogi aktusokkal egyenértékű szabályokat alkalmaznak.

(2) A »tagállam(ok)« kifejezést az e melléklet A. szakaszában hivatkozott jogi aktusokban úgy kell értelmezni, hogy abba az Európai Unió vonatkozó jogi aktusai által meghatározott államok mellett Svájc is beletartozik.”

5 Az említett II. melléklet A. szakasza többek között az 883/2004 rendeletre hivatkozik.

A 883/2004 rendelet

6 Az 883/2004 rendelet (4), (32) és (45) preambulumbekezdése szerint:

„(4) Fontos a nemzeti szociális biztonsági jogszabályok különleges sajátosságainak tiszteletben tartása és kizárólag egyetlen koordinációs rendszer kidolgozása.

[…]

(32) A munkavállalók mobilitásának előmozdítása érdekében különösen szükséges a munkakeresés megkönnyítése a különböző tagállamokban; ezért minden tagállamban szükség van a munkanélküli-biztosítási rendszerek és a foglalkoztatási szolgálatok közötti szorosabb és hatékonyabb együttműködés biztosítására.

[…]

(45) Mivel a tervezett intézkedés céljait, nevezetesen a személyek szabad mozgására vonatkozó jog hatékony gyakorlását biztosító koordinációs intézkedéseket a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért a tervezett intézkedés terjedelme és hatásai miatt azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség a Szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvének megfelelően intézkedéseket hozhat. Az arányosság elvének megfelelően, amint azt az említett cikk meghatározza, ez a rendelet nem lépi túl a célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket.”

7 E rendelet 2. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„Ezt a rendeletet a tagállamok állampolgáraira, egy tagállamban lakóhellyel rendelkező hontalanokra és menekültekre – akik egy vagy több tagállam jogszabályainak hatálya alá tartoznak vagy tartoztak –, valamint ezek családtagjaira és túlélő hozzátartozóira kell alkalmazni.”

8 A 883/2004 rendelet munkanélküli ellátásokra vonatkozó különös rendelkezéseit e rendelet III. címének 6. fejezete tartalmazza, a 61–65. cikkben.

9 Az említett rendelet 61. cikkének (1) bekezdése előírja:

„Azon tagállam illetékes intézménye, amely tagállam jogszabályai az ellátásokra való jogosultság megszerzését, fenntartását vagy feléledését, illetve tartamát a biztosítási, szolgálati vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi idő megszerzésétől teszik függővé, a szükséges mértékben a bármely más tagállam jogszabályai szerint szerzett biztosítási, szolgálati vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi időt úgy veszi figyelembe, mintha azt az általa alkalmazott jogszabályok szerint szerezték volna.

[…]”

10 Ugyanezen rendelet 62. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen fogalmaz:

„(1) Azon tagállam illetékes intézménye, amely tagállam jogszabályai az ellátásoknak a korábbi bér vagy szakmai jövedelem összegén alapuló kiszámítását írják elő, kizárólag az érintett személy által az említett jogszabályok szerint munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként folytatott legutolsó tevékenysége tekintetében kapott bérét vagy szakmai jövedelmét veszi figyelembe.

(2) Az (1) bekezdést akkor is alkalmazni kell, ha az illetékes intézmény által alkalmazott jogszabályok a jövedelem megállapítására egy referencia-időszakot határoznak meg, amely az ellátások kiszámításának alapjául szolgál, és ha az érintett személy az említett időszak egészében vagy egy részében egy másik tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozott.”

A német jog

11 A Drittes Buch Sozialgesetzbuch (a szociális biztonságról szóló törvénykönyv, harmadik könyv) 2011. december 20-i változatának 149. §-a (BGBl. 2011 I, 2854. o., a továbbiakban: SGB III) a következőképpen rendelkezik:

„A munkanélküli-járadék összege:

[…]

(2) a többi munkanélküli esetében a munkanélküli által a számítás alapjául szolgáló időszakban kapott bruttó bérből (számítási alapként szolgáló bér) számított nettó átalánybér (az ellátás alapjaként szolgáló bér) 60 százaléka (általános ellátási arány).”

12 Az SGB III „A számítás alapjául szolgáló időszak a számítás alapjául szolgáló időkeret” című 150. §-a kimondja:

„(1) A számítás alapjául szolgáló időszak a számítás alapjául szolgáló időkereten belüli, biztosítási kötelezettség alá tartozó munkaviszonyoknak az adott munkaviszony megszűnésekor elszámolt bérelszámolási időszakait foglalja magában. A számítás alapjául szolgáló időkeret egy év; ezen időkeret a jogosultság keletkezését megelőző utolsó kötelező biztosítási jogviszony utolsó napjával ér véget.

[…]

(3) A számítás alapjául szolgáló időkeret két évre bővül, ha

1. a számítás alapjául szolgáló időszak kevesebb mint 150 olyan napot foglal magában, amelyen munkabérre való jogosultság állt fenn,

[…]”

13 Az SGB III „A számítási alapként szolgáló bér” címet viselő 151. §-ának (1) bekezdése a következőket írja elő:

„A számítási alapként szolgáló bér a munkanélküli által a számítás alapjául szolgáló időszakban kapott, átlagos napi járulékköteles munkabér. […]”

14 Az SGB III „Fiktív számítás” című 152. §-a szerint:

„(1) Ha a számítás alapjául szolgáló, két évre bővített időkereten belül nem állapítható meg olyan, a számítás alapjául szolgáló időszak, amely legalább 150, munkabérre jogosító napot foglal magában, számítási alapként szolgáló bérként egy elméleti összegű munkabért kell alapul venni. […]

(2) Az elméleti összegű munkabér meghatározása céljából a munkanélkülit abba a képzettségi csoportba kell besorolni, amely megfelel az azon álláshoz szükséges szakmai képzettségnek, amelyre az Agentur für Arbeit [munkaügyi hivatal, Németország] munkanélkülivel kapcsolatos állásközvetítésre vonatkozó törekvése elsődlegesen irányul. […]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

15 Az alapeljárás felperese német állampolgár, és Németországban rendelkezik lakóhellyel. 1990. július 1-jétől 2014. október 31-ig határ menti ingázóként dolgozott egy Svájcban székhellyel rendelkező vállalkozásnál. 2014. november 1-jétől Németországban állt munkaviszonyban, amelyet a munkáltatója 2014. november 24-i hatállyal megszüntetett. Az alapeljárás felperesének 2014. novemberére járó munkabért a munkáltató 2014. december 11-én számolta el és fizette ki.

16 2015. január 2-i határozatával a Hivatal 2014. november 25-től kezdődően kétéves időszakra napi 29,48 euró összegű munkanélküli-járadékot állapított meg az alapeljárás felperese javára, napi 73,73 euró összegű, fiktív számítási alapként szolgáló bér alapján. Mivel az alapeljárás felperese számára a Svájcban végzett kereső tevékenysége alapján fizetett bért nem vették figyelembe számítási alapként e munkanélküli-járadék megállapításakor, az alapeljárás felperese panasszal fordult a Hivatalhoz, amelyet az a 2015. január 16-i határozatával elutasított.

17 Annak megállapításához, hogy az alapeljárás felperese megszerezte a munkanélküli-járadékra való jogosultságot, a Hivatal a 883/2004 rendelet 61. cikkének az ALCP-vel összefüggésben értelmezett (1) bekezdésével összhangban figyelembe vette a svájci jog értelmében szerzett tevékenységi időt. E munkanélküli-járadék összegének kiszámításához a Hivatal az SGB III 152. §-ának (1) bekezdése alkalmazásával fiktív munkabért vett figyelembe számítási alapként szolgáló bérként, mivel úgy tekintette, hogy az alapeljárás felperese nem hivatkozhatott az alkalmazandó nemzeti jog szerinti „számítás alapjául szolgáló időszakra”, vagyis az SGB III 150. §-ának (1) bekezdése értelmében vett, legalább 150 nap időtartamú, Németországban munkabérre jogosító, foglalkoztatásban töltött járulékköteles időszakra. Továbbá a Hivatal szerint a Németországban 2014 novemberében végzett kereső tevékenység alapján 2014 decemberében kapott munkabér nem vehető figyelembe, mivel e rendelkezés kizárólag a munkaviszony megszűnésekor már megállapított munkabérre vonatkozik.

18 A Sozialgericht Konstanz (szociális ügyek bírósága, Konstanz, Németország) 2016. január 19-i ítéletével részben helyt adott az alapeljárás felperese által a Hivatal említett határozatai ellen indított keresetnek, és arra kötelezte a Hivatalt, hogy 93,03 euró összegű, számítási alapként szolgáló bér alapulvételével állapítsa meg a munkanélküli-járadék összegét.

19 A Landessozialgericht Baden-Württemberg (szociális ügyek baden-württembergi felsőbírósága, Németország) elutasította az alapeljárás felperese és a Hivatal által ezen ítélettel szemben benyújtott fellebbezéseket. E bíróság szerint a munkanélküli-járadék összegének kiszámítása a 883/2004 rendelet 62. cikke alapján kizárólag az alapeljárás felperese által Németországban betöltött utolsó munkaviszony alapján kapott munkabér összegén alapul, nem pedig a nemzeti jog rendelkezései alapján kiszámított fiktív munkabéren, mivel e rendelet az utóbbi rendelkezéseket megelőzi.

20 A Hivatal által az ez utóbbi bíróság ítélete ellen benyújtott felülvizsgálati kérelem alapján eljáró Bundessozialgericht (szociális ügyek szövetségi bírósága, Németország) úgy véli, hogy az 883/2004 rendelet 62. cikke (1) bekezdése szövegének szigorú értelmezése áll összhangban az ezen ügyben az alacsonyabb szintű nemzeti bíróságok által elfogadott értelmezéssel. A kérdést előterjesztő bíróság ugyanakkor rámutat, hogy mind az EUMSZ 48. cikk, mind e rendelet csak összehangolást, és nem harmonizációt ír elő a tagállamok szociális biztonsági jogai tekintetében, mivel a tagállamok továbbra is hatáskörrel rendelkeznek azon feltételek meghatározására, amelyeknek a belső jog aláveti a szociális biztonsági ellátásokat. Ennélfogva e bíróság arra keres választ, hogy az említett rendelet 62. cikkében az utolsó tevékenység tekintetében kapott bér említése csupán a szociális jogok összehangolására szolgáló kapcsolótényezőnek minősül-e, amely nem érinti a szociális ellátások kiszámításának tagállamok által alkalmazott szabályait.

21 E körülmények között a Bundessozialgericht (szociális ügyek szövetségi bírósága) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„(1) Úgy kell-e értelmezni a 883/2004 rendelet 62. cikkének (1) bekezdését a 883/2004/EK rendelet 62. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben, hogy a munkavállaló munkanélkülisége esetén a lakóhely szerinti tagállam illetékes intézményének akkor is az érintett személy által az ezen intézmény területén munkavállalóként folytatott legutolsó tevékenysége tekintetében „kapott bér" alapján kell kiszámítania az ellátásokat, ha e bér az illetékes intézmény által alkalmazott nemzeti jogszabályok alapján a folyósításának nem kellőképpen hosszú időtartama miatt a munkanélküli-ellátás szempontjából nem vehető figyelembe, és csak az ellátások elméleti összegét kell kiszámítani?

(2) Úgy kell-e értelmezni a 883/2004 rendelet 62. cikkének (1) bekezdését a 883/2004/EK rendelet 62. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben, hogy a munkavállaló munkanélkülisége esetén a lakóhely szerinti tagállam illetékes intézményének akkor is az érintett személy által az ezen intézmény szerinti tagállam területén munkavállalóként folytatott legutolsó tevékenysége tekintetében „kapott bér" alapján kell kiszámítania az ellátásokat, ha az illetékes intézmény által alkalmazott nemzeti jogszabályok alapján a nem kellő időben történő elszámolás miatt e bér a referencia-időszak keretében nem vehető figyelembe az ellátások kiszámításának alapjaként, és ehelyett csak az ellátások elméleti összege számítandó ki?"

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Előzetes észrevételek

22 Emlékeztetni kell arra, hogy a 883/2004 rendeletet a 2. cikke (1) bekezdésének megfelelően egy tagállam azon állampolgáraira kell alkalmazni, akik egy vagy több tagállam jogszabályainak hatálya alá tartoznak vagy tartoztak.

23 Ami az ALCP-t illeti, annak 8. cikke kimondja, hogy a szerződő felek e megállapodás II. mellékletének megfelelően rendelkezéseket fogadnak el a szociális biztonsági rendszerek összehangolásáról, különösen az alkalmazandó jogi előírások meghatározása és a juttatásoknak a szerződő felek felségterületén lakóhellyel rendelkező személyek részére való folyósítása érdekében. Márpedig e II. melléklet A. szakaszának 1. pontja előírja a szerződő felek között a 883/2004 rendelet alkalmazását. Ezért, és mivel az említett II. melléklet 1. cikkének (2) bekezdése értelmében „az e melléklet A. szakaszában hivatkozott jogi aktusokban [a] »tagállam(ok)« kifejezést úgy kell értelmezni, hogy abba az Európai Unió vonatkozó jogi aktusai által meghatározott államok mellett Svájc is beletartozik", e rendelet rendelkezései a Svájci Államszövetségre is kiterjednek (2019. március 14-i Dreyer ítélet, C-372/18, EU:C:2019:206, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

24 A jelen ügyben a Bíróság elé terjesztett iratokból kitűnik, hogy az alapeljárás felperese német állampolgár, aki azt megelőzően, hogy Németországban folytatott kereső tevékenységet, amely után e tagállam jogszabályai alapján munkanélküli-járadékban részesült, a Svájci Államközösség jogszabályainak hatálya alá tartozott.

25 Ilyen körülmények között az alapeljárás felperesének helyzete a 883/2004 rendelet hatálya alá tartozik.

Az első kérdésről

26 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy a 883/2004 rendelet 62. cikkének (1) és (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely miközben előírja, hogy a munkanélküli-ellátások kiszámítása a korábbi

munkabér összegén alapul, nem teszi lehetővé, hogy az érintettnek az e szabályozás hatálya alatt végzett legutolsó kereső tevékenysége tekintetében kapott bérét vegyék figyelembe, amennyiben az e tevékenység alapján történő bérfizetés időszaka nem éri el az említett szabályozás által a munkanélküli-ellátások kiszámításának alapjául szolgáló munkabér meghatározásához előírt referencia-időszakot.

27 A 883/2004 rendelet 62. cikkének (1) bekezdéséből egyértelműen kitűnik, hogy amennyiben a tagállami szabályozás a munkanélküli-ellátásoknak a korábbi bér összegén alapuló kiszámítását írja elő, kizárólag az érintett személy által az e jogszabályok szerint munkavállalóként folytatott legutolsó tevékenysége tekintetében kapott bérét kell figyelembe venni.

28 Meg kell állapítani, hogy az e rendelkezésben foglalt követelmény semmilyen eltérést nem enged. E tekintetben a 883/2004 rendelet 62. cikkének (1) bekezdésében nem vették át azt a kivételt, amely a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet (HL 1971. L 149., 2. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 35. o.) 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel módosított és naprakésszé tett változata (HL 1997. L 28., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 3. o.) megfelelő rendelkezésében, vagyis e rendelet 68. cikkének (1) bekezdésében szerepelt, amely a munkanélküli-ellátások tekintetében másik számítási alapot írt elő arra az esetre, ha az érintett személy négy hétnél rövidebb időt töltött legutolsó munkaviszonyában azon tagállam területén, amelynek jogszabályai ezen ellátásokra alkalmazandók.

29 Továbbá e rendelet 62. cikkének (2) bekezdésével összhangban azon követelmény, hogy kizárólag az említett tagállam jogszabályai szerint munkavállalóként folytatott legutolsó tevékenység tekintetében kapott bért vegyék figyelembe, abban az esetben is alkalmazandó, ha e jogszabályok az ellátások alapjául szolgáló munkabér megállapítására egy referencia-időszakot határoznak meg, és ha az érintett személy az említett időszak egészében vagy egy részében egy másik tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozott.

30 Ez utóbbi rendelkezésből következik, hogy noha valamely tagállam jogszabályai meghatározhatnak referencia-időszakot az ellátások kiszámításának alapjául szolgáló munkabér megállapítása céljából, e referencia-időszak számításához figyelembe kell venni azon időszakokat, amelyek alatt az érintett egy másik tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozott.

31 Ebből következik, hogy az említett rendelkezéssel ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amelynek alkalmazásával annak meghatározása során, hogy az általa előírt referencia-időszak eltelt-e, kizárólag az e tagállamban szerzett tevékenységi időt veszik figyelembe, kizárva a valamely más tagállamban – vagy mint az alapügy esetében, az ALCP értelmében a Svájci Államszövetségben – teljesített tevékenységi időszakokat.

32 Következésképpen a 883/2004 rendelet 62. cikkének (1) és (2) bekezdéséből az következik, hogy egyrészt amennyiben a tagállami szabályozás a munkanélküli-ellátásoknak a korábbi bér összegén alapuló kiszámítását írja elő, kizárólag az érintett személy által az e jogszabályok szerint munkavállalóként folytatott legutolsó kereső tevékenysége tekintetében kapott bérét kell figyelembe venni, másrészt amennyiben e szabályozás a számítás alapjául szolgáló munkabér meghatározása céljából referencia-időszakot ír elő és rögzít, ezen referencia-időszakba bele kell számítani mind az említett szabályozás, mind más tagállamok szabályozásának hatálya alatt szerzett tevékenységi időt.

33 Ezen értelmezés összhangban áll a 883/2004 rendelet célkitűzéseivel is, amelyek – ahogyan az annak (4) és (45) preambulumbekezdéséből kitűnik – a tagállamokban alkalmazott szociális biztonsági rendszerek összehangolására irányulnak a személyek szabad mozgása hatékony gyakorlásának a biztosítása érdekében (2018. március 21-i Klein Schiphorst ítélet, C-551/16, EU:C:2018:200, 31. pont). Ennek érdekében e rendelet célja annak elkerülése, hogy az a munkavállaló, aki a szabad mozgáshoz való jogával élve több tagállamban állt alkalmazásban, objektív igazolás nélkül ne kerüljön

kedvezőtlenebb helyzetbe azzal szemben, aki teljes pályafutását egyetlen tagállamban töltötte (lásd ebben az értelemben: 2019. szeptember 19-i van den Berg és társai ítélet, C-95/18 és C-96/18, EU:C:2019:767, 75. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

34 Ezen összefüggésben a Bíróság az ALCP-re tekintettel úgy ítélte meg, hogy a személyeknek az e megállapodás által biztosított szabad mozgása korlátozását jelentené, ha valamely Szerződő Fél állampolgárát hátrány érné származási államában pusztán amiatt, mert gyakorolta szabad mozgáshoz való jogát (2019. február 26-i Wächtler ítélet, C-581/17, EU:C:2019:138, 53. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

35 Közelebbről ami a munkanélküli-ellátásoknak a 883/2004 rendelet 62. cikke (1) bekezdésében előírt számítását illeti, a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy az 1408/71 rendelet megfelelő rendelkezésének célja a munkavállalók mobilitásának megkönnyítése volt, biztosítva az érintettek számára azon ellátásokat, amelyek a lehető legnagyobb mértékben figyelembe vették az alkalmazási feltételeket, és különösen a munkabért, amelyben a legutolsó foglalkoztatás szerinti tagállam jogszabályai alapján részesültek (lásd ebben az értelemben: 1980. február 28-i Fellinger ítélet, 67/79, EU:C:1980:59, 7. pont).

36 Márpedig egyrészt az, hogy kizárólag az érintett személy által az e jogszabályok hatálya alatt kapott utolsó bért veszik figyelembe azon munkanélküli-járadék összegének kiszámítása céljából, amelyre e szabályozás alapján jogosult, e tagállamban a munkakeresés megkönnyítése révén a munkavállalók szabad mozgása hatékony gyakorlásának biztosítására irányul, ahogyan azt többek között a 883/2004 rendelet (32) preambulumbekezdése jelzi.

37 Másrészt az említett bér azon az alapon való figyelmen kívül hagyása, hogy az érintett tagállam által a munkanélküli-járadék összegének kiszámítása céljából előírt referencia-időszak egy részében az érintett más tagállamok jogszabályainak hatálya alá tartozott, azzal a következménnyel jár, hogy a szabad mozgáshoz való jogát gyakorló munkavállaló kevésbé kedvező bánásmódban részesül, mint az a munkavállaló, aki teljes pályafutását kizárólag e tagállamban töltötte.

38 Nem fogadható el a Hivatal azon érvelése, amely szerint a 883/2004 rendelet a tagállamok szociális biztonsági rendszereinek összehangolására, nem pedig harmonizálására irányul, mivel az e rendelet 62. cikk (1) bekezdésében előírt azon követelmény, hogy kizárólag a releváns nemzeti szabályozás alapján kapott utolsó munkabért vegyék figyelembe, olyan elvi szabálynak minősül, amely megengedi olyan különös nemzeti rendelkezések fennállását, mint az SGB III 152. §-a, amely a munkanélküli-járadék összegének kiszámításához fiktív munkabér alapulvételét írja elő.

39 E tekintetben valóban emlékeztetni kell arra, hogy az említett rendelet nem alakítja ki a szociális biztonság egységes rendszerét, hanem fenntartja a különböző nemzeti rendszereket, és egyetlen célja e rendszerek összehangolásának biztosítása a személyek szabad mozgása hatékony gyakorlásának garantálása érdekében. Így, a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint, a tagállamok továbbra is megtartják szociális biztonsági rendszerük kialakítására vonatkozó hatáskörüket (2018. június 28-i Crespo Rey ítélet, C-2/17, EU:C:2018:511, 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

40 Mindazonáltal magának a 883/2004 rendelet 62. cikke (1) és (2) bekezdésének szövegéből következik, hogy noha a munkanélküli-ellátások kiszámításának bizonyos vetületei – különösen az annak előírására vonatkozó döntés, hogy e számítás a korábbi munkabér összegén alapul – ténylegesen a tagállamok hatáskörébe tartoznak, ez nem változtat azon, hogy amikor valamely tagállam ilyen döntést iktat a jogszabályaiba, e rendelkezések garantálják, hogy kizárólag az érintett személy által az e jogszabályok szerint munkavállalóként folytatott legutolsó tevékenysége tekintetében kapott bérét vegyék figyelembe (lásd analógia útján: 2018. március 21-i Klein Schiphorst ítélet, C-551/16, EU:C:2018:200, 46. pont).

41 Továbbá az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a szociális biztonsági rendszerük kialakítására vonatkozó hatáskörük gyakorlása során a tagállamok kötelesek tiszteletben tartani az uniós jogot, és különösen az EUM-Szerződésnek a tagállamok területén való szabad mozgás és tartózkodás minden uniós polgár számára elismert szabadságára vonatkozó rendelkezéseit (2017. december 7-i Zaniewicz-Dybeck ítélet, C-189/16, EU:C:2017:946, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

42 Márpedig valamely tagállam olyan jogi szabályozása, amely előírja, hogy a munkanélküli-járadék összegének kiszámítása az alapügyben szereplőhöz hasonló helyzetekben egy fiktív munkabér alapján történik, a jelen ítélet 37. pontjában kifejtett okok miatt alkalmas az e jogszabályok hatálya alá tartozó személyek szabad mozgásának korlátozására.

43 A fentiek alapján az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 883/2004 rendelet 62. cikkének (1) és (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely miközben előírja, hogy a munkanélküli-ellátások kiszámítása a korábbi munkabér összegén alapul, nem teszi lehetővé, hogy az érintettnek az e tagállami szabályozás hatálya alatt végzett legutolsó tevékenysége tekintetében kapott bérét vegyék figyelembe, amennyiben az e tevékenység alapján történő bérfizetés időszaka nem éri el az említett szabályozás által a munkanélküli-ellátások kiszámításának alapjául szolgáló munkabér meghatározásához előírt referencia-időszakot.

A második kérdésről

44 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy a 883/2004 rendelet 62. cikkének (1) és (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely, miközben előírja, hogy a munkanélküli-ellátások kiszámítása a korábbi munkabéren alapul, nem teszi lehetővé, hogy az érintettnek az e tagállami szabályozás hatálya alatt végzett legutolsó kereső tevékenysége tekintetében kapott bérét vegyék figyelembe, amennyiben az e tevékenység alapján neki járó munkabért csupán a munkaviszonya megszűnését követően állapították meg és fizették ki.

45 E tekintetben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az SGB III 150. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy a munkanélküli-járadék számítását meghatározó referencia-időszak „a […] munkaviszonyoknak az adott munkaviszony megszűnésekor elszámolt bérelszámolási időszakait foglalja magában”. E rendelkezés alkalmazásával a Hivatal nem vette figyelembe az alapeljárás felperese által 2014 novemberében Németországban végzett tevékenység alapján járó munkabért, mivel ezt a munkabért csak a következő hónapban, vagyis a munkaviszony megszűnését követően állapították meg és fizették ki.

46 Márpedig ahogyan az az első kérdésre adott válaszból következik, a 883/2004 rendelet 62. cikkének (1) bekezdésével ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amelynek alapján a munkanélküli-ellátások kiszámításához nem veszik figyelembe az érintett által az e szabályozás hatálya alatt folytatott utolsó kereső tevékenység után kapott munkabért.

47 Igaz, hogy említett 62. cikk (1) bekezdésének német nyelvű változata a többi nyelvi változattól eltérően kizárólag az érintett által az említett jogszabályok hatálya alatt folytatott utolsó kereső tevékenység „alatt” kapott munkabér figyelembevételét írja elő („[…] *berücksichtigt ausschließlich das Entgelt […], das die betreffende Person während ihrer letzten Beschäftigung […] nach diesen Rechtsvorschriften erhalten hat*”), ahogyan arra a Hivatal rámutat azon érvének alátámasztására, amely szerint az érintett utolsó kereső tevékenységének megszűnését követően megállapított és neki kifizetett munkabér figyelmen kívül hagyása összhangban áll e rendelkezéssel.

48 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint egy uniós jogi rendelkezés valamely nyelvi változatának megfogalmazása nem szolgálhat e rendelkezés értelmezésének kizárólagos alapjául, illetve e tekintetben nem élvezhet elsőbbséget más nyelvi változatokkal szemben.

Az uniós jog rendelkezéseit ugyanis egységesen kell értelmezni és alkalmazni az Unió valamennyi nyelvén készült változatok figyelembevételével. Az uniós jogi szövegek különféle nyelvi változatai közötti eltérés esetén a szóban forgó rendelkezést azon szabályozás általános rendszerére és céljára tekintettel kell értelmezni, amelynek az a részét képezi (2019. szeptember 12-i A és társai ítélet, C-347/17, EU:C:2019:720, 38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

49 A 883/2004 rendelet célkitűzéseire és különösen e rendelet 62. cikkének (1) bekezdésére tekintettel, ahogyan az a jelen ítélet 33. és 35. pontjában szerepel, nem tekinthető úgy, hogy e rendelkezés az érintett utolsó kereső tevékenysége után járó munkabérének figyelembevételét azon feltételnek rendeli alá, hogy e munkabért legkésőbb e tevékenység végzésének utolsó napján megállapítják és kifizetik.

50 Ugyanis a munkabér érintett számára való kifizetésének időpontja semmilyen módon nem befolyásolja az annak biztosítására irányuló célkitűzést, hogy az érintett olyan ellátásokban részesüljön, amelyek a lehető legnagyobb mértékben figyelembe vették az alkalmazási feltételeket, és különösen azon munkabért, amelyben a legutolsó foglalkoztatás szerinti tagállam jogszabályai alapján részesült. Ezzel szemben a 883/2004 rendelet 62. cikkének (1) bekezdésében biztosított jognak a munkabér megállapításának és kifizetésének időpontjától való függővé tétele akadályozhatja a munkavállalók Európai Unión belüli szabad mozgását.

51 Következésképpen a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 883/2004 rendelet 62. cikkének (1) és (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely, miközben előírja, hogy a munkanélküli-ellátások kiszámítása a korábbi munkabér összegén alapul, nem teszi lehetővé, hogy az érintettnek az e tagállami szabályozás hatálya alatt végzett legutolsó kereső tevékenysége tekintetében kapott bérét vegyék figyelembe, amennyiben az e tevékenység alapján neki járó munkabért csupán a munkaviszonya megszűnését követően állapították meg és fizették ki.

A költségekről

52 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a nemzeti bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez utóbbi bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek észrevételei költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nyolcadik tanács) a következőképpen határozott:

1) **A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 62. cikkének (1) és (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely, miközben előírja, hogy a munkanélküli-ellátások kiszámítása a korábbi munkabér összegén alapul, nem teszi lehetővé, hogy az érintettnek az e tagállami szabályozás hatálya alatt végzett legutolsó kereső tevékenysége tekintetében kapott bérét vegyék figyelembe, amennyiben az e tevékenység alapján történő bérfizetés időszaka nem éri el az említett szabályozás által a munkanélküli-ellátások kiszámításának alapjául szolgáló munkabér meghatározásához előírt referencia-időszakot.**

2) **A 883/2004 rendelet 62. cikkének (1) és (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely, miközben előírja, hogy a munkanélküli-ellátások kiszámítása a korábbi munkabéren alapul, nem teszi lehetővé, hogy az érintettnek az e tagállami szabályozás hatálya alatt végzett legutolsó kereső tevékenysége tekintetében kapott bérét vegyék figyelembe, amennyiben az e tevékenység alapján neki járó munkabért csupán a munkaviszonya megszűnését követően állapították meg és fizették ki.**

Aláírások